

BUDA-PESTA

12 Februarium st. v.
24 Februarium st. n.

Va esi joi'a si duminică'a.

Redact.: strad'a Havasnr. 1.

Nr. 13.

ANULU XIV.
1878.

Pretulu pe unu anu 10 fl.
Pe 1/2 de anu 5 fl.; pe 1/4 de
anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Romani'a 2 galbeni.

„Complimentulu“ în dantiulu nationalu „Roman'a.“

(Studiu esteticu de carnevalu, de unu nedantiuitoru.)

Ne aflăm în carnevalu, în timpul dantiurilor. Va fi dara de timpu a ne întretinē puțintelu cu dantiulu.

Dantiulu înca e un'a dintre arti. Si ce arte fērice! Tinerimea tōta, mai tōta, ba multi si din cei mai înaintati în etate pré bucurosi, si precum scimu, în cea mai buna voia se în-sira de multe-ori între adeptii acestei arti voiose si învoiosiatōre.

Că arte dantiulu a afinu, séu mai dreptu graindu gememu cu music'a, cum si cu poes'i'a. Dantiu, musica, poes'ia, tōte trele se nascura de odata. Tōte trele sânt espressiuni armoniose ale simtiurilor învapaiate, manifestatiuni ale armoniei; éra armoni'a e fundamentulu a totu ce e frumosu si de bunu gustu, ale careia note principale sânt ritmulu si simetri'a. Tōte trele au comunu mai vērțosu ritmulu, că nota esentiala a lor; precum poes'i'a, pictur'a, sculptur'a, architectur'a si celelalte arti liberale mai vērțosu simetri'a.

Din caus'a acestei legaturi strinse între dantiu, musica, poes'ia (că sē nu ne estindemu aice la celelalte), le aflăm pe tōte trele, începēdu din vechimea cea mai carunta pâna în dīlele nōstre, în viēti'a publica a gintilor fōrte adese ori împreunate. La Ebrei si Eleni, că sē

nu mai amintimu pe alte poporatiuni mai obscure ale anticității, serbatorile publice, dupa cum ne învétia istori'a, se facea cu cântări de viersuri si cu saltu. Dara apoi în teatre? În teatrele elene si vechie romane, că si în ale celoralalte popōre mai antice si mai moderne, cine nu scie, cătu-su cestiunatele trei arti de strinsu legate la olalta si împreuna usitate? Cine nu scie, că în aceste teatre de presinte si poes'i'a si music'a, dara mai alesu dantiulu desierbesce nu odata chiar spre daun'a si scadearea adeveratului gustu esteticu?

Firesce că nimica sub sōre nu e întru tōte, chiar întru tōte asemenea. Asiá si aceste arti, de altminte surori dulci, posedu si note destintive. Cea d'ântâia si mai batatōre la ochi e, că dantiulu se esprime prin miscările corpului, music'a prin sunete, poes'i'a prin cuvinte. Alu doile destintivu e mai internu. Cum disemu, tōte trele sânt espressiuni ale fantasiei si simtiemintelor înfocate; cu tōte aceste music'a si dantiulu manifesta mai nemijlocitu si mai în prim'a linia simtiementele, éra poes'i'a cugetulu. Dara destintiunea principala a poesiei de musica si dantiu, cum si de tōte celelalte arti liberale stă în acea, că în poes'ia cuvintele, adese ori fōrte neînsemnate, sânt

Ce e nou ?

Érasi este Papa! O depesia din Roma, cu datulu 20 febr., spune, că conclav'a cardinalilor în acea di la două ore dupa miédiadi a alesu Papa pe cardinalulu Pecci, carele apoi a primitu numele de Leo XIII. Papa s'a nascutu la 1810 în Carpinetto (Italia); va se dica e omu betrânu. In câtu privesce politic'a bisericésca, se scrie, că dênslu este moderatu.

În dieta marti'a trecuta s'a facutu votarea a supra proiectulu de lege relativu la legatur'a de vama cu Austria pe diece ani urmatori. De la deschiderea dietei nici odata n'au fost de facia asiá multi deputati, căci tôte partidele si-au facutu o cestiune de onóre a se înfacisiá în numeru câtu se póte de completu la acésta votare momentósa si vitala. Galeriile înca erau cuprinse de unu publicu fórté numerosu. Éta pe scurtu rezultatulu votării: Dintre 443 deputati verificati, cu guvernulu au votatu 219, în contra 183, au absentatu 40; asiá dara guvernulu a învinsu cu majoritate de 36 voturi. De cumva vom analisá aceste voturi, vom vedé, că învingerea acésta este cá si a lui Pyrhuss; căci croatii declarara, că ei nu au încredere în guvernulu, înse nu ei vreu sè-lu trântésca, deci 20 dintr'ensii votara proiectulu de lege, — sasii asemenea isi esprimara nemultiamirea, înse din alte respecte totusi dadura guvernulu 7 voturi. Asiá dara restulu e fórté micu, numai 9. Ér decumva numerâmu voturile dupa nationalità, vedemu că majoritatea ungurilor a fost contra guvernulu. Curiósa ironia a sortii, că Tisza Kálmán, despre care nu se póte dice, că ar fi mare prietenu alu natiunilor nemagiare, a fost silitu sè — învinga numai prin ajutorulu acestora. Va fi interessantu sè însemnâmu aice, cum au votatu deputatii români. Éta dara: cu guvernulu au votatu dnii Antonescu, Balomiri, Cosma, Ioanovicu, Mihali, Ales. Pap, Romanu si Szerb; în contra dnii Misiciu, Nistor, Georgiu Pap si Stupa; n'au fost de facia dnii Borlea, Doda, Gurbanu si Hodosiu.

Domnitorulu Românilor a mersu în 11 febr. la Ploesci spre a visitá soldatii raniti, cari se afla în spitalele acelu orasiu. Mai întâiu a visitatu spitalulu prefecturei, înfiintiatu prin initiativ'a dómnelor Ecatarina G. Cantacuzino, Maria Th. Vacarescu si Smaranda D. Muruzi, sub directiunea „Crucei Rosie“ a României, care este sub innaltulu patronagiul alu Mariei Sale Dómei. La întrarea salónelor Domnitorulu a fost primitu de dómnele Maria Vacarescu, Muruzi, Cirisianu, Cioraneanu, Elefteriu, Cantilli, Marenigh, Sfetescu, Predescu, Irimiescu, Radovici, M. Starostescu, E. Starostescu, Romanescu si dsior'a A. Ghica, cari necontentitu au datu îngrigirile cele mai devotate ranitilor si bolnavilor din acestu spitalu. Domnitorulu si-a exprimat multiamirea sa, a vorbitu cu bolnavii, pe unii i-a decoratu; apoi a mersu în celelalte spitale, si inca în diu'a aceea s'a rentorsu la Bucuresci.

Ospetie la Berlin. In capital'a Germaniei la curtea împératesca de mai multe dile se tinu niste serbâri familiare de mare însemnatate. Doue principesse din famili'a domnitóre se marita de odata, si a nume principessa Charlotte de Prussia dupa principela mostenitoru de Sachsen-Meiningen, éra principessa Elisabeta de Prussia dupa principela mosteni-

toru de Oldenburg. Actulu de casatoria s'a subscrisu la 18 febr.; totu atunce s'a serbatu si cununfile.

Processu de pressa. Dnii advocati I. Cosieru, C. Piposiu si dr. Ioanu Ratiu, au intentatu processu de pressa diuarului „Kelet“ din Clusiu, pentru ofensare de onóre.

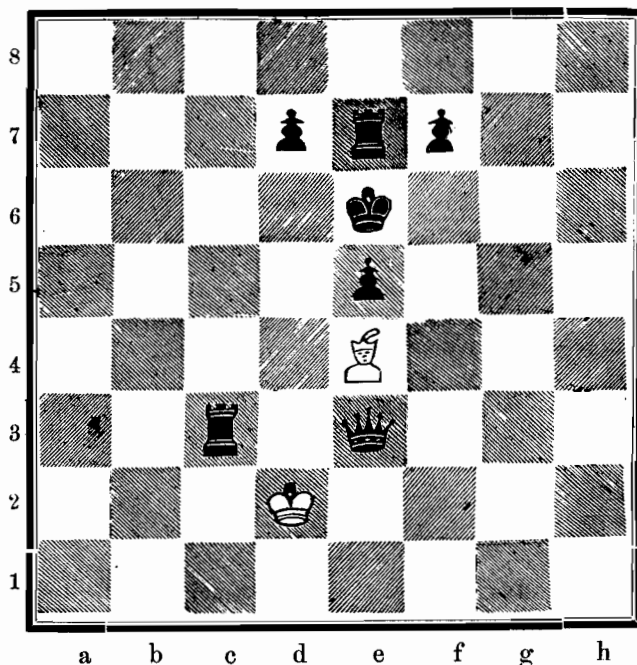
O crima grozava s'a petrecutu la Bucuresci. Éta cum ni-o povestesc „Român'a Libera“: Unu individu numitu Stefan Logositolos a ucisu, pe propri'a sa mama! Greculu siedeá cu muma-sa, în suburbi'a Lucaci din capitala. Betrân'a avea óresi cari mici economii, iér fiulu ei i cerea adese ori bani, pe cari i chieltea în desfrânari. Refusându-i odata cererea, nelegiuitulu s'a înfuriatu si a ucisu pe betrân'a sa muma cu o lovitura criminala de cutítu în inima. Actulu îngrozitoru sevrésitu, criminalulu a luat o lada în care a asediatu pe muma sa, transportându-o astfelu la bariera Colintina. Acolo a angagiatu pe unu tieranu cu carulu golu, cá sè duca acea lada la o persóna dintr'o comuna, prin care trecea mergându spre casa, si sè o lase acolo. Invoiel'a facuta, a platitu si s'a departatu. Tieranulu mergendu si cautându persón'a indicata, si negasindu a mersu cu lad'a în comun'a sa, unde a anuciatu pe primarulu. Acest'a desfacendu lad'a, i se înfatísia privelisceá înfiorátore: cadavruulu unei femei fara capu. Primarulu pe data anuciá politia capitalei, care încependu cercetarea, a descoperitu si a arestatu pe criminalulu.

Problema de siacu.

De Nicolae Strimbu.

Negru.

Albu.

Albulu incepe si la a trei'a trasura dice matt.

Proprietariu, redactoru respundietoriu si editoriu: IOSIFU VULCANU.